

NVE Konesjon og tilsyn
v/ Erik Roland
Postboks 5091 Majorstua
N-0301 OSLO

21. september 2018

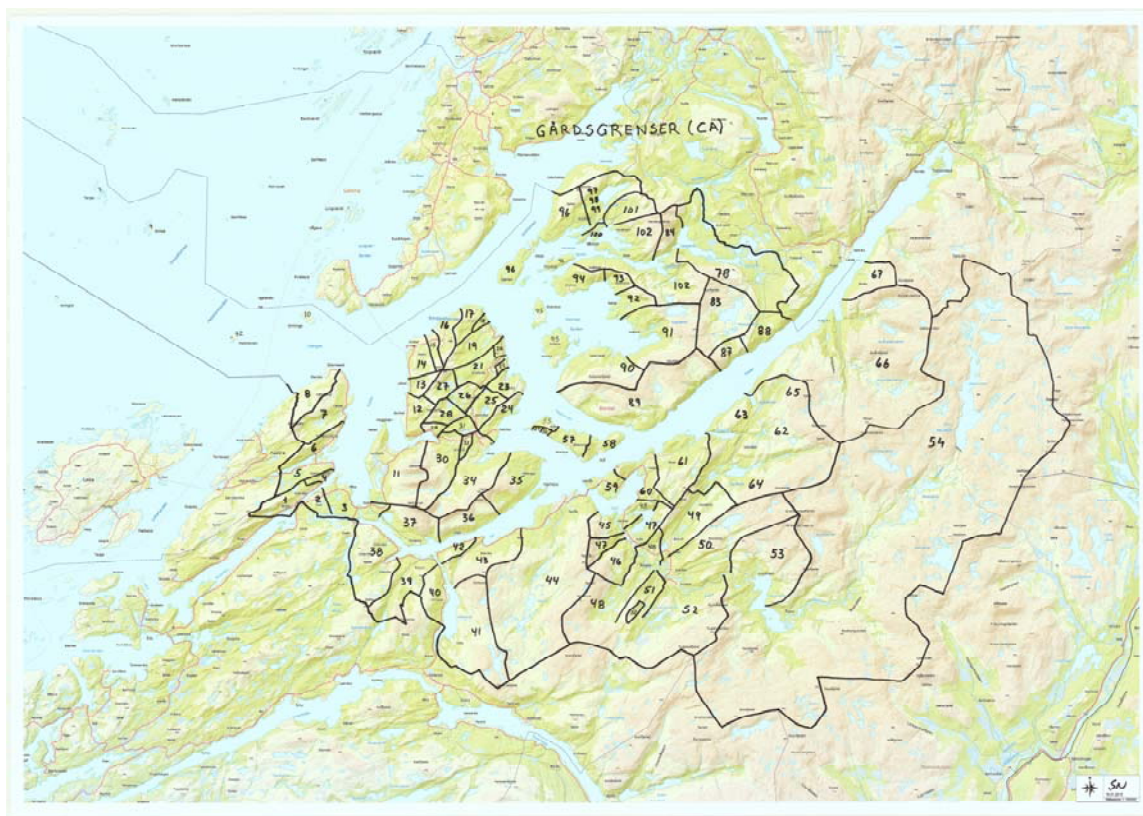
Tilsvar til naturvernforbundets brev til NVE etter sluttbefaring for regulering av Søbergsvatn i Bindal kommune

Nedenfor er Naturvernforbundets hovedpunkter kommentert:

1: Området i og rundt Søbergsvatnet er oppført som umatrikulert grunn i Statens Kartverk, dvs. et ikke tinglyst, uavklart eiendomsforhold

Vi ser at naturvernforbundet har overhørt og misforstått en spøkefull kommentar mellom grunneier til NVE.

I Bindal kommune ble eiendomsgrensene innenfor økonomisk kartverk digitalisert for mange år siden, men alt av fjellområder foreligger kun papirutgave. Det kan sikkert være usikkerhet rundt eksakt plassering av noen grenser, men det hersker ingen tvil om at Plahtes Eiendommer er eier av Søbergsvatn. Kommentaren om at grunneier ikke visste hva han eide, refererte til at han ikke visste nøyaktig størrelse på eiendommen da grensene er tegnet på papirkart og ikke i gis-verktøy som muliggjør nøyaktig arealberegning.

Kart fra Bindal kommune som viser grensene mellom de ulike gårds- og bruksnummer. I de områdene der grensene mellom ulike bruksnummer ikke følger vannskillet, kan grensen være unøyaktig. For Søberg (Gnr 83) er det nabogrense mot Gnr 89 og Gnr 91. Denne grensen følger vannskillet. Det er derfor ingen tvil om eierforholdet til Søbergsvatn.

2. Beregnede, ikke observerte naturlige vannstandsendringer i Søbergsvatnet

De beregnede vannstandsendringene er basert på laserbasert terrengmodell. I modellen er det beregnet at maksimal vannstandsendring er 160 cm, men om man trekker fra 5% laveste og høyeste vannføringer, vil vannstandsendringene ligge på ca 70-80 cm. Dette ble vurdert til å være et konservativt anslag.

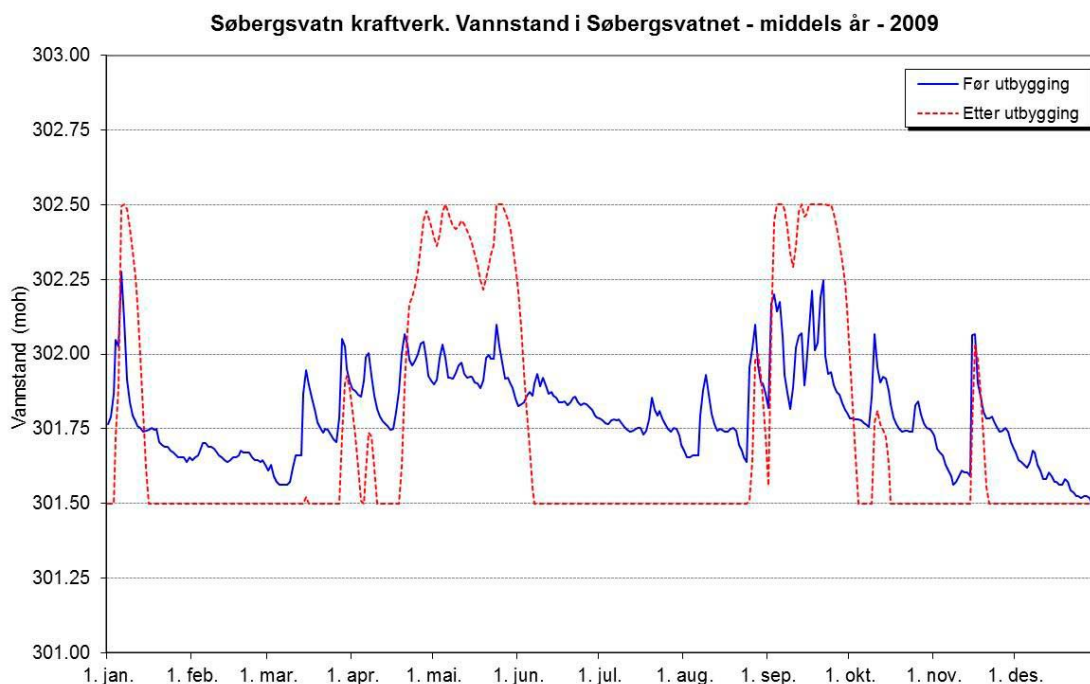
I bukten ved Søbergshytten ble det fremvist et område som klart var bølgepåvirket. Naturvernforbundet var under befaringen enige i at dette var et flompåvirket område. Kjentmann Steinar Hansen opplyste at vannet i flomperioder gikk enda høyere.

Dagen etter befaringen ble høydeforskjellen mellom vannspeil og dette punktet målt nøyaktig til 90 cm. Vannspeilet var da 10-15 cm. over naturlig lavvannstand. Observert naturlig vannstandsendring er derved i overkant av 100 cm, 30 cm mer enn det som ligger til grunn for kurvene fra Sweco.

Tiltaket vil derfor kun gi effekter innenfor området for naturlig vannstandsending.

3. En oppdemming gir flere dager med maksimal vannstand og langt flere dager med minimal vannstand og derfor en reguleringsone

Man må man huske at kurven ikke hensynstar 30 cm senkning som ble diskutert under befaringen. I tillegg er det viktig å huske at kurvene er basert på 70 cm naturlig svingning og ikke 1 meter som vist i punkt 2 slik at disse 30 cm ikke er reelle. (Om man lager ny kurve basert på 1 meter naturlig svingning vil amplituden på de to kurvene bli like).

Basert på punkt 2 og første avsnitt i dette punkt, vil toppen av den røde og blå kurven flukte. På 1 meters regulering vil man få følgende effekt:

- Antall dager ved LRV vil bli flere. Dette medfører med nødvendighet at overliggende areal i mindre grad blir neddemt.
- Antall dager der vannspeilet ligger mellom LRV og lrv+80 cm vil bli færre
- Antall dager der vannspeilet vil ligge på 80-100 cm over LRV vil bli marginalt høyere.

Med andre ord medfører tiltaket til at vannstanden blir mer stabil rundt LRV. Overliggende områder vil mer sjeldent bli satt under vann. Dette fører til at den naturlige utvaskningssonen heller blir mindre enn at den økes. Påstanden om at tiltaket vil gi en reguleringsone er derfor feil.

4. Reindriften rundt Søbergsvatnet vil bli utsatt for økt risiko for usikker is på sen vinteren

Tiltaket vil medføre at utløpet blir smalere og dette vil gi høyere vannhastighet som igjen vil kunne føre til svakere is eller et åpent parti i større deler av året. Som det også ble kommentert under befaringen, er isen i elvemunninger uansett et utrygt område der dyr unngår å ferdes.

Vi mener usikker is ved utløpet ikke er et vesentlig problem. Under befaringen fremkom det at terrenget på østsiden er svært bratt, og det er naturlig for dyrene å heller krysse over isen på Søberg eller nedstrøms kulpen. Når isen er trygg vil man uansett krysse på avstand fra alle elveinnløp og utløp. I de perioder av året da isen i hele vannet av naturlige årsaker er utrygg, vil en bro gjøre det langt lettere å krysse ved elveutløpet. For folk som ferdes i området om sommeren vil også en bro gi fordeler.

5. Eidvatnet er innbefattet i naturreservatet

Naturvernforbundet driver med direkte feilinformasjon i sin uttalelse.

«Området ligger nord i Bindal kommune og omfatter deler av nedbørfeltet til Eidvatnet, øvre- og nedre Urdstjørna, samt et område østover på sørsida av Fjellvatnet mot Oterbogen». Utklipp fra Naturbase.

Verneområdet har en fastsatt grense der Søbergvatnet ikke er med. Bestemmelsene gjelder inne i verneområdet og ikke utenfor. Ref §3.

Det er tillatt med motorisert ferdsel i Eidevatn selv om vannstrengen er en del av naturreservatet. Det virker som om Naturvernforbundet sammenblander dette med verneformen «Vassdragsvern» som setter begrensninger for utbygging av vannkraft. I området er det to vernede vassdrag: Urvoldvassdraget og Sausvassdraget. Eidevassdraget ble foreslått vernet, men ble frafalt da verneverdiene var godt representert i de to andre vassdragene.

Tiltaket er ikke i konflikt med naturreservatet så fremt det ikke medfører vesentlig negativ påvirkning på verneverdiene i reservatet. Sweco, utbygger og grunneier mener klart at tiltaket ikke påvirker området på en måte som gjør at man får en konflikt med forskriften.

6. Kunnskapskravet i Naturmangfoldlovens §8 er ikke innfridd med en biologisk mangfoldrapport fra 2005

Som beskrevet i punkt 2, viser observerte naturlige vannstandsendringer at hverken nye områder vil bli satt under vann eller tørrlagt.

Observerte naturlige vannstandsendringer viser at tiltaket ikke påvirker nye områder. Sweco

mener de har tilstrekkelig grunnlag til å vurdere konsekvensene.

8. Brukerinteressene ved og rundt Søbergsvatnet er mer enn Plahtes Eiendommer

I Norge er allemannsretten en selvfølge og det er klart at også andre enn Plahtes Eiendommer benytter området, men grunneier sier de sjelden treffer andre mennesker i området.

For folk som ikke er i nærområdet til demningen/broen, vil ikke tiltaket være synlig. En bro ved demningen vil være såpass praktisk at grunneier mener de fleste av hans turister vil se på fordelene som større enn ulempene.

9. Lite kraft i et overmettet kraftmarked og eierinntektene 100% til tysk investeringsfond.

Et av de største utfordringer i dagens strømmett er lagring av energi. Tiltaket er positivt både ved at det gir en høyere og ikke minst en jevnere produksjon.

Da termisk tap i sentralnettet er så lite og Søberg er koblet opp mot sentralnettet ved Lande, spiller det ikke så stor rolle hvor den fornybare strømmen produseres. Det viktigste er at den produseres slik at fossil energiproduksjon reduseres.

Naturvernforbundet tar heller ikke innover seg et økende kraftbehov i fremtiden. Om halvparten av de omsøkte datasentre i Norge blir realisert, vil dette kreve ca. 30 TWh. <https://www.tu.no/artikler/nye-datasentre-kan-utlose-stromforbruk-tilsvarende-halve-norges-forbruk/445814> Særlig for de verdier naturvernforbundet ønsker å beskytte er det viktig at fremtidig økt kraftbehov ikke blir dekket av importert kullkraft.

Naturvernforbundet skriver at «*Samfunnsnyttan for Norge og Bindal kommune blir kun smuler når eierinntektene går til de tyske eierne 100%.*». Dette er feil. Arbeidet vil bli gjort med lokale entreprenører og det er inngått en særavtale mellom grunneier og Småkraft, der grunneier får 70% av bruttoinntektene fra tiltaket. Dette er penger som vil være svært viktige for å styrke grunneier sin bedrift og vil føre til økte lokale investeringer og ringvirkninger. Tiltaket vil derfor i all hovedsak styrke det lokale næringslivet i kommunen.

Med vennlig hilsen

Frithjof M. Plahte

Martin Vangdal